nající službu, má zákonem stanovená práva stráže civilní a vojenské. Paragraf 1 cit. nař. sice označuje finanční stráž za sbor ozbrojený a stejnokrojem opatřený, § 87, odst. 3 cit. nař. stanoví, že finanční stráž má vykonávati službu zpravidla v předepsaném stejnokroji, a § 87, odst. 5 cit. nař. obsahuje předpis, že službu v občanském oděvu může představený nařídíti případ od případu, vyžadují-li toho zvláštní poměry, ve kterýchžto případech zaměstnanec obdrží otevřenou pověřovací listinu jako průkaz svého úředního poslání. Poněvadž však předpis § 2 cit. nař. zní zcela všeobecně a podle celé úpravy nařízení, o něž jde, není v souvislosti s ustanoveními § 87, nelze míti za to, že ustanovení § 2 lze použíti jen za předpokladu, že byly zachovány pořádkové předpisy § 87. Kde zákon činí podmínkou ochrany § 68 tr. z., že ten který veřejný orgán byl opatřen určitým oděvem neb odznakem, vyjadřuje to výslovně (viz na př. § 2 zák. č. 48/1872 ř. z. a § 25 zák. č. 76/1875 z. z. pro Čechy). I kdyby tedy byl J. při svém zákroku býval v občanském oděvu proti zmíněnému předpisu, bylo by to bez významu pro rozsudkový úsudek, že J-ovi tenkráte příslušela ochrana ve smyslu § 68 tr. z.

Pokud zmateční stížnost dále v souvislosti s tím, že J. měl na sobě občanský oděv, dovozuje po stránce subjektivní, že obžalovaný ani nevěděl, že J. proti němu zakročuje služebně, nevychází ani tu z rozsudkových zjištění, podle nichž se J. obžalovanému představil jako finanční stráž, pokud se týče vyzval ho slovy: »Stůj, finanční stráž!«. Ostatně se obžalovaný uvedeným způsobem ani nehájil, popíraje vůbec, že se s J. sešel, takže tu jde dokonce o novotu v řízení zrušovacím nedovolenou.

Čís. 6246.

Ochrana cti.

Pri posudzovaní otázky, či závadný prejav smeruje proti súkromnému žalobcovi, je po objektívnej stránke rozhodné, či priemerný nepredpojatý a nestranný čitateľ môže podľa celého obsahu prejavu rozpoznať, na koho sa závadný prejav vzťahuje.

(Rozh. zo dňa 9. septembra 1938, Zm III 251/38.)

Sväz zemských ústredí včelárskych spolkov zaujal zamietavé stanovisko proti včelárskemu hnutiu za postavenie samostatného včelárskeho cukrovaru z prostriedkov sväzu. Obžalovaný, zastanca tohoto hnutia, reagoval na stanovisko sväzu napísaním a vydaním letáku. Obsahom tohoto letáku cítili sa na svojej cti dotknutí členovia predsedníctva a výboru uvedeného sväzu a podali na pisateľa žalobu pre prečin pomluvy. Súd prvej stolice sprostil obžalovaného obžaloby; odvolací súd rozsudok potvrdil.

Najvyšší súd zmätočné sťažnosti súkromných žalobcov zčasti odmietol, zčasti zamietol.

Z dôvodov:

Z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, čís. 9 tr. p. podané zmätočné sťažnosti sú bezzákladné. Okolnosť, že súkromní žalobcovia sú členmi predsedníctva a výboru sväzu zemských ústredí včelárskych spolkov, vzal vrchný súd za preukázanú. Ani vtedy, keby navrhovaným doplnením dokazovania bolo ďalej zistené, že jedine uvedený sväz obstaráva lacný cukor pre včelárov a že sväz zamietol myšlienku vybudovať vlastný včelársky cukrovar, že o týchto veciach sú včelári z odborných časopisov informovaní, a konečne že včelári — pestitelia repy netvoria zvláštnu záujmovú skupinu, nemohlo by to na obsahu a smyslu inkriminovaného letáku čo do otázky, proti komu obsah jeho smeroval, nič zmeniť, lebo otázku túto treba riešiť podľa obsahu letáku v celej jeho súvislosti tak, ako mu mohol nepredpojatý a nestranný čitateľ rozumieť. Nezavinil preto odvolací súd vytýkaný zmätok, keď návrhu na doplnenie dokazovania nevyhovel.

Na základe dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p. uplatnené zmätočné sťažnosti dovodzujú, že inkriminovaný leták sa vzťahoval na súkromných žalobcov, jednak z toho, že obžalovaný navrhoval prevedenie dôkazu pravdivosti a že včelári a spolky, ktorým leták bol určený a rozoslaný a ktorí o rozdielnosti názorov na výstavbu vlastného cukrovaru boli informovaní, museli vraj poznať, na koho sa leták vzťahoval, a z toho ďalej dovodzujú zmätočné sťažnosti úmysel obžalovaného uraziť práve súkromných žalobcov a jednak z toho, že vraj letákom bola označená skupina včelárov, ktorí sú na vedúcich miestach včelárskych spolkov a že k tejto skupine patria súkromní žalobcovia.

Okolnosť, že obžalovaný navrhoval dôkaz pravdivosti, nemôže byť vo všeobecnosti podkladom záveru, že sa pozastavený prejav vzťahuje na súkromných žalobcov, a v súdenom prípade tým menej, keď obžalovaný nabídol dôkaz aj na to, že leták nesmeroval proti súkromným žalobcom, ale proti tým včelárom, ktorí sú tiež pestiteľmi repy a majú preto väčší záujem na cene repy, než na cene včelárskeho cukru. Inak však pri posudzovaní otázky, či uverejnený prejav smeroval proti súkromným žalobcom, je po objektívnej stránke rozhodné, či podľa celého obsahu prejavu priemerný čitateľ môže rozpoznať, na koho sa inkriminovaný prejav vzťahuje. Vrchný súd správne uvážil, že znenie prejavu je tak všeobecné, že mu nie je možno rozumieť tak, že sa vzťahuje na predsedníctvo alebo výbor sväzu zemských ústredí včelárskych spolkov, ktorého členmi sú súkromní žalobcovia, čo ostatne pripúšťajú aj zmätočné sťažnosti, keď tvrdia, že žalovaný sa už predom chránil tým, že osoby, ktoré chcel uraziť, celkom jasne a presne neoznačil. Keď tedy priemerný čitateľ podľa správnych vývodov rozsudku odvolacieho súdu z obsahu zprávy nemôže poznať, že sa vzťahuje na predsedníctvo alebo výbor zmieneného sväzu, tým menej je možné rozpoznať, že sa vzťahuje na súkromných žalobcov.

Preto nie je opodstatnená ani tá námietka sťažovateľov, že obžalovaný označil skupinu osôb takým spôsobom, že je z toho poznateľné, že

mienil súkromných žalobcov osobne uraziť. Sťažovatelia sa tu ani nepokúšajú dovodiť, že v obsahu letáku sú aspoň niektoré náznaky, ktoré by mohly nasvedčovať tomu, že článok smeroval na tak ohraničenú skupinu osôb, že by priemerný čitateľ mohol poznať, že smeruje proti súkromným žalobcom. Ich ďalšia námietka, že obžalovaný mal úmysel inkriminovaným článkom se dotknúť cti súkromných žalobcov, neprichádza tu z nedostatku objektívnych predpokladov preto ani v úvahu. Sú preto v tejto časti zmätočné sťažnosti bezzákladné.

Čís. 6247.

Zmateční stížnost obžalovaného, který nebyl u odvolacího hlavního přelíčení ani přítomen, ani zastoupen zvoleným obhájcem, je opožděná, byla-li sice podána již předtím, než byl obžalovanému soudem prvé stolice vyhlášen nebo doručen rozsudek odvolacího soudu, avšak nikoli u jedině příslušného sborového soudu prvé stolice, nýbrž u vrchního soudu a k uvedenému příslušnému soudu vůbec nedošla.

(Rozh. ze dne 9. září 1938, Zm IV 375/38.)

Nejvyšší soud, přezkoumav trestní věc proti A. a spol., obžalovaným pro zločin podle § 400, odst. 2 tr. z., zamítl stížnost obžalovaného proti usnesení vrchního soudu ze dne 4. května 1938.

Důvody:

Napadeným usnesením byla odmítnuta zmateční stížnost, podaná Dr. N. jménem obžalovaného B., s odůvodněním, že je podaná osobou neoprávněnou, ježto obhájce Dr. N. nepředložil plnou moc od tohoto obžalovaného.

Dr. N. byl veřejným obhájcem obžalovaného B. na odvolacím hlavním přelíčení, na kterém tento obžalovaný nebyl přítomen. Jako veřejný obhájce se po vyhlášení rozsudku Dr. N. nevyjádřil a ani v zákonné lhůtě vlastním jménem zmateční stížnost nepodal. Jest tedy zmateční stížnost, podanou dne 6. dubna 1938 u vrchního soudu, považovati za zmateční stížnost obžalovaného, podanou prostřednictvím zvoleného obhájce Dr. N., který dodatečně předložil plnou moc.

Není proto správný názor odvolacího soudu, že zmateční stížnost byla podána osobou neoprávněnou, ježto obžalovaný byl podle § 383, odst. II a) tr. ř. a § 31, odst. 1 por. nov. oprávněn podati proti rozsudku vrchního soudu zmateční stížnost.

Nejvyšší soud však přes to nemohl stížnosti vyhověti.

Obžalovanému B., který nebyl u odvolacího hlavního přelíčení přítomen, ani zvoleným obhájcem zastoupen, byl rozsudek vrchního soudu doručen soudem prvé stolice dne 15. dubna 1938. Podle § 431 tr. ř. oprávněný jednotlivec, který nebyl na odvolacím hlavním přelíčení pří-